

Judecătoria Centru, mun. Chişinău
Judecător: C. Roşca
Curtea de Apel Chişinău
Judecători: D. Manole, I. Cotruţă, A. Bostan

ÎNCHEIERE

03 mai 2017

mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al
Curţii Supreme de Justiţie

în componenţa:

Preşedintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Ion Druţă, Iuliana Oprea

soluţionând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Inspectoratul General al Poliţiei al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Rusnak Andrei împotriva Inspectoratul General al Poliţiei al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Graur Eugeniu, Teut Vasile cu privire la restabilirea dreptului şi accesul la informaţie şi repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curţii de Apel Chişinău din 22 noiembrie 2016, prin care s-a admis parţial cererea de apel declarată de Rusnak Andrei, s-a casat hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chişinău din 11 noiembrie 2015, s-a recunoscut încălcarea dreptului lui Rusnak Andrei la accesul la informaţie prin nesoluţionarea cerinţei privind acordarea posibilităţii de a face cunoaştinţă cu materialele examinării petiţiei, s-a obligat Inspectoratul General al Poliţiei al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova să garanteze lui Rusnak Andrei liberul acces la materialele examinării petiţiei nr. R-170/14 din 06 februarie 2014.

CONSTATĂ:

La 22 aprilie 2014, reclamantul Rusnak Andrei a depus cerere de chemare în judecată împotriva IGP al MAI al RM, Graur Eugeniu şi Teut Vasile cu privire la restabilirea dreptului şi accesul la informaţie şi repararea prejudiciului moral în sumă de 5 000 lei.

În motivarea acţiunii, reclamantul Rusnak Andrei a indicat că, la 06 februarie 2014 s-a adresat cu petiţia nr. R-170/14 Inspectoratului de Poliţie Centru. Răspunsul primit, semnat de persoana necunoscută din numele şefului Inspectoratului de Poliţie Centru, Corneliu Groza nu l-a satisfăcut deloc. Au fost ignorate conţinutul şi cerinţele petiţiei. Persoana necunoscută nu a examinat petiţia în esenţă, nu a satisfăcut nici un punct dintre cerinţele expuse.

Consideră că, i-a fost lezat nemotivat dreptul cu privire la accesul la informaţie, ignorând pct. 7 şi 8 al petiţiei (a cerut să-i asigure posibilitatea să facă personal

cunoștință cu actele examinării cu posibilitatea să facă copii și să-i comunice numele de familie al persoanei necunoscute).

Opinează că, acțiunile (inacțiunea) ilegale de către persoana necunoscută, adică, refuzul de fapt de a-și exercita obligațiunile de serviciu ale agentului constatator și remiterea intenționată a petiției în adresa procuraturii, în contradicție cu normele legislației, au permis angajaților procuraturii să evite careva răspundere.

Ulterior, nefiind de acord cu răspunsul primit a adresat cererea prealabilă nr. R-562/14 din 05 martie 2014 IGP al MAI al RM. A explicat detaliat și motivat dezacordul său cu privire la examinarea necorespunzătoare și parțială a petiției sale. A înaintat și un șir de cerințe, între ele: să verifice faptele invocate și să efectueze anchetă de serviciu sub toate aspectele; să constate faptul contravenției; să examineze acțiunile (inacțiunea) persoanei necunoscute prin prisma prevederilor cu privire la încălcarea legislației privind accesul la informație și petiționare; să întocmească procesul-verbal contravențional cu aplicarea sancțiunii; să pornească ancheta de serviciu, să constate faptul abaterii disciplinare cu aplicarea sancțiunii; să-i acorde posibilitatea să facă personal cunoștință cu actele după examinare cu posibilitatea copierii; să-i comunice numele de familie al persoanei care a semnat răspunsul la petiție; constatarea faptului încălcării competenței la examinarea petiției și acțiunilor ilegale ale persoanei necunoscute, să revină la examinarea petiției în esență și să exercite cerințele ei; să fie recunoscut victimă din cauza acțiunilor ilegale ale persoanei necunoscute cu eliberarea copieii procesului-verbal contravențional; să-i elibereze copiile de pe înscrisuri în conformitate cu art. 167 CPC; să examineze toate punctele ale cererii prelabile de a exercita sau de a refuza motivat; să se pronunțe la toate cerințele de a admite sau de a refuza motivat.

Reține că, funcționarul public șef al DIE a IGP, Piterschi Eugeniu i-a trimis răspunsul nr. 34/14- R-562/14, pe care l-a primit la 24 martie 2014, în care a ignorat aproape toate cerințele.

Consideră că, funcționarul public a ignorat intenționat faptele, argumentele, invocările legislației expuse în cererea prealabilă și dreptul său la acces la informație.

Susține că, reclamantului nu i-au fost eliberate motivat actele pentru prezentare în instanță, cerute în cererea prealabilă.

Cu concretizările ulterioare, reclamantul Rusnak Andrei a solicitat în definitiv restabilirea dreptului la acces la informația cerută în pct. 7 al petiției sale, obligând pârâtul ca după terminarea examinării s-i acorde posibilitatea personal să facă cunoștință cu materialele, cu posibilitatea să le copieze, asigurându-i accesul personal la materialele indicate, comunicând unde, când și cum e posibil de a realiza aceasta, obligând pârâtul să i-o prezinte, precum și restabilirea dreptului la acces la informația cerută în pct. 6 al cererii prelabile.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 11 noiembrie 2015,

cererea de chemare în judecată depusă de Rusnak Andrei către IGP al RM, Graur Eugeniu, Teut Vasile cu privire la restabilirea dreptului și accesul la informație, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 11 noiembrie 2015 Rusnak Andrei a declarat cerere preliminară de apel (f.d. 138) și la 31 mai 2016 – apel motivat (f.d. 157), prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 11 noiembrie 2015, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii privind încasarea prejudiciului moral.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2016, s-a admis parțial cererea de apel declarată de Rusnak Andrei, s-a casat hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 11 noiembrie 2015, s-a recunoscut încălcarea dreptului lui Rusnak Andrei la accesul la informație prin nesoluționarea cerinței privind acordarea posibilității de a face cunoștință cu materialele examinării petiției; s-a obligat Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova să garanteze lui Rusnak Andrei liberul acces la materialele examinării petiției nr. R-170/14 din 06 februarie 2014.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a conchis că, în petiția nr. R-170/14 din 06 februarie 2014, reclamantul a solicitat comunicarea unor informații care nu cad sub incidența noțiunii de „informații oficiale”, reglementată de art. 6 alin. (1) al Legii privind accesul la informație, sau sub incidența prevederilor art. 8 aceleși Legi ce reglementează accesul la informație cu caracter personal și prin urmare se constată că, IGP al MAI al RM neîntemeiat nu a oferit lui Rusnak Andrei un răspuns la aceste solicitări.

Instanța de apel a considerat eronată soluția primei instanțe, care a reținut temeinicia răspunsului acordat lui Rusnak Andrei de către IGP al MAI al RM.

Totodată, instanța de apel a indicat și prevederile art. 3 Legii nr. 133 privind protecția datelor cu caracter personal conform căruia date cu caracter personal - orice informație referitoare la o persoană fizică identificată sau identificabilă (subiect al datelor cu caracter personal). Impertinența sintagmei „*persoană fizică*” privind activitatea funcționarului a fost deja dovedită. Or, este inoportun și articolului vizat.

Instanța de apel a conchis că, instanța de fond a aplicat eronat norma de drept material.

A mai menționat că, instanța nu a constatat cu certitudine ce fel de materiale au fost acumulate, pentru că nu au fost prezentate nici lista materialelor acumulate, nici materialele pentru a fi examinate și apreciate de către instanță, nu s-a expus în ședință în explicații și în dezbateri, nici în referință, nici în răspunsurile scrise adresate referitor la existența cărorva materiale acumulate.

Instanța de apel a reiterat că, prevederile CPC stipulează că, instanța trebuie să cerceteze direct și nemijlocit probele, să emită hotărârea numai în temeiul

circumstanțelor constatate și a probelor cercetate și verificate în ședința de judecată. Instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor călăuzindu-se de lege.

Astfel, instanța de apel a considerat că, instanța de fond nu a cercetat direct și nemijlocit probele, deoarece ele nu au fost prezentate, nu a constatat faptul lipsei sau prezenței „datelor cu caracter personal” și a sancțiunii contravenționale. Așadar, concluziile primei instanțe, expuse în hotărâre sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, IGP al MAI al RM a înaintat cerere de recurs, prin care solicită admiterea recursului, casarea integrală a deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2016 ca fiind neîntemeiată, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să decidă menținerea hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 11 noiembrie 2015.

În motivarea cererii de recurs a motivat că, IGP al MAI al RM consideră că, instanța de apel, aplicând eronat normele de drept tipice speței, a constatat temeinicia pretențiilor înaintate de către Rusnak Andrei către IGP la MAI al RM privind restabilirea dreptului de acces la informație, repararea prejudiciului moral și material.

Recurentul consideră că, instanța de judecată în corespundere cu art. 432 alin. (1) și alin. (2) lit. a), b), c) și d) CPC a încălcat și a aplicat greșit normelor de drept procedural și material, care s-a manifestat prin aplicarea unei legi care nu trebuia să fie aplicată, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a interpretat eronat legea și a aplicat în mod eronat analogia legii.

Mai indică că, instanța de apel a admis pretențiile înaintate de către Rusnak Andrei și eronat a apreciat argumentele instanței de fond potrivit cărora instanța de judecată a calificat solicitarea lui Rusnak Andrei de a i se elibera copiile de pe materialele acumulate în cadrul examinării efectuate sau de a i se permite să ia cunoștință cu acestea ca fiind contrară prevederilor actelor legislative, care reglementează accesul la informație și accesul la datele cu caracter personal.

Astfel, relevă recurentul că, instanța de apel eronat a emis decizia prin care a admis pretențiile lui Rusnak Andrei ignorând astfel faptul că, accesul la datele apreciate ale persoanei publice nominalizate în petiție nu constituie un subiect de interes public, legat direct de activitatea și atribuțiile sale de serviciu, în contextul legii cu privire la accesul la informație.

În aceste împrejurări recurentul statuează că, persoanele publice și persoanele care exercită funcții publice au dreptul la respectarea vieții private și de familie, deziderat garantat atât de actele normative naționale, cât și de reglementările internaționale în materia drepturilor omului.

Instanța de recurs constată că, decizia instanței de apel din data de 22 noiembrie 2016 a fost expediată recurentului la 26 decembrie 2016 (f.d. 208). Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, prin prisma art. 425 CPC, consideră recursul depus la data de 30 ianuarie 2017 în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC, după parvenirea dosarului un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acestuia.

La 27 martie 2017, în adresa intimatului a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de către IGP al MAI al RM cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 28 aprilie 2017 intimatul Rusnak Andrei a depus referință la recursul declarat de IGP al MAI al RM, solicitând respingerea acestuia ca fiind neîntemeiat.

Examinând temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele considerente.

Verificând motivele de casare invocate în cererea de recurs, completul atestă că, recurentul indică argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanțele au apreciat înscrisurile probatoare și au constatat circumstanțele cauzei.

Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

În speță, completul menționează că, recursul în cauză conține obiecțiile de fapt și de drept, care deja au fost obiect de studiere și verificare de către instanțele ierarhic inferioare, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei, în modul în care este garantat de articolului 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că, argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de admitere a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, așa cum formal invocă recurentul și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Astfel, completul constată că, argumentele invocate de recurent nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acestea nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Potrivit prevederilor art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) CPC stabilește că, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) CPC constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că, aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC RM cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, pe când în recursul declarat de către IGP al MAI al RM asemenea aspecte nu se regăsesc.

Din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de IGP al MAI al RM ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 432, 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC al RM, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

DISPUNE:

Recursul declarat de către Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Ion Druță

Iuliana Oprea